

Dato: 6. oktober 2021
Tlf.: 72361452
Mail: socialtilsynost@holb.dk

Kære Revisorer

I forbindelse med vores gennemgang af regnskaber for tilbud omfattet af lov om Socialtilsyn har vi konstateret, at flere regnskaber, revisionsprotokoller og revisionspåtegninger ikke efterkommer minimumskravene for revision og rapportering for sociale tilbud omfattet af lov om socialtilsyn.

Socialtilsyn har løbende konstateret, at den udførte revision og konklusioner, særligt i forhold til den udførte juridisk-kritiske revision jævnfør SOR 6 og den udførte forvaltningsrevision jævnfør SOR 7 generelt ikke fremgår tilstrækkeligt tydeligt.

På baggrund heraf har Socialtilsynet udarbejdet en tjekliste til brug for revision af tilbud omfattet af lov om Socialtilsyn. I bilag 1 er indsat lovgrundlaget i form af bekendtgørelse 1250 af 13. november 2017, vedr. revision og rapportering for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn, samt de "forventninger" til revisionen, Socialtilsynet har udledt heraf.

Tjeklisterne har været sendt til høring i FSR.

Vi håber, at I vil bruge tjeklisten og kontakte os, såfremt listen giver anledning til spørgsmål.

Bemærk, at der gælder særlige krav og forventninger til tilbud, som er lovligt etableret som fonde og tilbud med driftsoverenskomster.

Med venlig hilsen

Trine Stockholm

Chef for Socialtilsyn Øst

Tjekliste til revision af regnskaber for private tilbud, foreninger og private virksomheder omfattet af lov om socialtilsyn

1. Revisor skal være registreret eller statsautoriseret

2. Det skal fremgå af påtegningen, at:

- a. Revisionen er udført i overensstemmelse med god offentlig revisionskik
- b. Revisionen er udført efter standarderne om offentlig revision
- c. Der er foretaget finansiel, juridisk-kritisk og *forvaltningsrevision*

3. Det skal fremgå af revisionsprotokollatet:

- a. Hvilke emner der er fundet væsentlige i forhold til udførelse af henholdsvis finansiel, juridisk-kritisk og forvaltningsrevision
- b. Hvordan disse områder forventes afdækket over en 3-5 års periode i overensstemmelse med SOR 6 og 7, (afhængig af det enkelte aftaleforhold med tilbuddet)
- c. Hvilken vurdering af virksomhedens interne kontrolmiljø revisor har lagt til grund for fastlæggelse af revisionens omfang

- I. For juridisk-kritisk revision forventes det, at der er lagt vægt på de beløbsmæssigt væsentligste typer af dispositioner og de konkrete omstændigheder ved gennemførelsen heraf, der har betydning for, om dispositionerne er i overensstemmelse med retsgrundlaget, som tilbuddet er underlagt – fx lov om social service, lov om socialtilsyn, bekendtgørelse om Tilbudsportalen, sundhedsloven mm.

Socialtilsynet forventer, at revisionen har foretaget en vurdering af om midlerne afholdes i overensstemmelse med formålet med tilbuddet, og at vurderingen fremgår af revisionsprotokollatet, herunder fx at der på den ene side er overensstemmelse mellem tilbuddets udgifter, den fastsatte takst og den faktiske leverede ydelse til borgeren og på den anden side afsendte regninger til kommunen.

- II. For forvaltningsrevisionen forventes det, at der er lagt vægt på de systemer og processer, der efter revisors vurdering har den største betydning for sparsommelighed, produktivitet og effektivitet med hensyn til størrelsen af de økonomiske tab, som potentielt vil kunne opstå som følge af eventuelle forvaltningssvagheder.

Socialtilsynet forventer, at revisionen omfatter en vurdering af om det enkelte tilbud har udvist skyldige økonomiske hensyn i den løbende drift, herunder at revisor har foretaget en vurdering af om tilbuddet vælger de bedste og billigste løsninger set i relation til indkøb, samhandel med nærtstående parter, intern samhandel i koncerner og koncernlignende strukturer, virksomhedens lønniveau, og ikke borgerrelaterede udgifter og at disse forhold er beskrevet inden for revisors aftaleperiode med tilbuddet og minimum hvert 3-5 år, i overensstemmelse med SOR 6 og 7.

- III. Socialtilsynet forventer, at den udførte revision fører til en konklusion om de gennemgåede områder, hvor det fremgår om det er revisors vurdering at tilbuddet har eller ikke har udvist skyldige økonomiske hensyn og at konklusion og vurdering fremgår af protokollatet i det år, hvor revisionen er udført.

- d. Administration der foretages af en ekstern administrator (fx i en kommune, en koncern eller i en koncernlignende organisation), skal indgå i revisionen, og det skal fremgå af revisionsprotokollen, om det er revisors vurdering, at administrationen foregår under betryggende forhold.
- e. Hvilke revisionshandlinger, der er udført, og resultatet heraf, herunder at:
 - I. Regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler,
 - II. Regnskabet ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed
 - III. Regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler,
 - IV. Dispositioner omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter, indgåede aftaler og sædvanlig praksis,
 - V. De økonomiske nøgletal oplyst af tilbuddet i tilbuddets årsrapport, jf. § 20, stk. 2, nr. 1, litra a-l, i bekendtgørelse om socialtilsyn, er i omf. tilbuddets regnskab,
 - VI. Udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
 - VII. Vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og
 - VIII. Der ikke i regnskabet er medregnet goodwill.
 - IX. Afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår.
- f. Socialtilsynet forventer, at revisor gør opmærksom på, hvis der mangler oplysninger eller dokumentation for udførelse af en tilstrækkelig revision
- g. Socialtilsynet forventer, at revisor beskriver den udførte revision af indtægtsgrundlaget, samt resultatet heraf – særligt om gældende regler i bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service er overholdt.
- h. Socialtilsynet forventer, at de væsentligste handlinger og alle skriftlige afrapporteringer revisor har udført for virksomheden er beskrevet i protokollatet.

4. Særligt om markedsleje:

Socialtilsynet forventer, at revisor ved sin vurdering af, om markedslejen er fastsat på markedsvilkår inddrager, tager stilling til og udtaler sig om – at lejen er fastsat under hensyn til lejemålets øvrige vilkår, fx afholdelse af udgifter til ind-/udvendig vedligeholdelse og renovering af ejendommen.

5. Særligt om forvaltningsrevision:

Det er Socialtilsynets opfattelse, at følgende udgifter altid er væsentlige og bør være omfattet af revisors overordnede vurdering af, hvorvidt tilbuddet har udvist skyldige økonomiske hensyn:

- a. Betaling til personer med bestemmende indflydelse i tilbuddet eller nærtstående
- b. Udgifter der afholdes i samhandel med koncernforbundne selskaber.
- c. Udgifter til koncern og administrationsbidrag

Årsagen hertil er, at der er et indbygget økonomisk incitament, som kan udgøre en interessekonflikt for udførelsen af ansvarlig økonomisk forvaltning, som kan betyde, at tilbuddet

ikke anvender den bedste og billigste løsning for tilbuddet.

På baggrund heraf forventer Socialtilsynet, at revisor altid beskriver områderne i revisionsprotokollen, eller forklarer hvorfor området ikke er revideret.

6. Særligt om juridisk-kritisk revision:

Som tidligere nævnt, forventer Socialtilsynet, at revisionen har foretaget en vurdering af om midlerne afholdes i overensstemmelse med formålet med tilbuddet, og at vurderingen fremgår af revisionsprotokollatet, herunder fx at der på den ene side er overensstemmelse mellem tilbuddets udgifter, den fastsatte takst og den leverede ydelse til borgeren i tilbuddet og på den anden side afsendt regning til kommunen. Såfremt dette ikke fremgår af protokollatet forventer Socialtilsynet, at revisor forklarer, hvorfor der ikke er foretaget en vurdering heraf. Socialtilsynet skal gøre særligt opmærksom på, at det ikke vurderes for værende tilstrækkeligt, at revisor konstaterer, at der er overensstemmelse mellem budget og regnskab.

Bilag 1 - Lovgrundlag – og tilsynets oversættelse til tjeklistens punkter.

Bekendtgørelse nr. 1250 af 13. november 2017 – om revision af regnskaber for private tilbud, foreninger, eller private virksomheder omfattet af lov om Socialtilsyn.

§ 1. Regnskaber for private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, i lov om socialtilsyn samt for foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service som nævnt i § 18 a i lov om socialtilsyn, skal revideres af en godkendt revisor, jf. lovens § 18, stk. 1, og § 18 g, stk. 2.

Socialtilsynet påser derfor, at revisor er registreret eller statsautoriseret

§ 2. Revisionen foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. og nærmere præciseret i stk. 2 og §§ 3-5.

Socialtilsynet forventer, at der i påtegningen er en henvisning til standarderne for offentlig revision

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, samt om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

Socialtilsynet forventer på baggrund af ovenstående, at det fremgår af revisors påtegning at der er foretaget finansiell revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik.

Socialtilsynet forventer endvidere, at revisors vurdering af de betydeligste emner for henholdsvis finansiell revision, juridisk kritisk revision og forvaltningsrevision fremgår af protokollat, samt en 3-5 års plan for afdækning af disse områder i overensstemmelse med SOR 6 og 7.

I SOR 6 fremgår det, at for juridisk kritisk revision forventes det, at der er lagt vægt på de beløbsmæssigt væsentligste typer af dispositioner og de konkrete omstændigheder ved gennemførelsen heraf, der har betydning for, om dispositionerne er i overensstemmelse med retsgrundlaget efter fx lov om social service, lov om socialtilsyn, sundhedsloven, bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social servicelov om finansiering mm.

Socialtilsynet forventer, at revisionen har foretaget en vurdering af om midlerne afholdes i overensstemmelse med formålet med tilbuddet, og at vurderingen fremgår af revisionsprotokollatet, herunder fx at der på den ene side er overensstemmelse mellem tilbuddets udgifter, den fastsatte takst og den faktisk leverede ydelse til borgeren, og på den anden side overensstemmelse mellem faktisk leveret ydelse til borgeren og afsendt regning til kommunen.

Det fremgår af SOR 7, at det for forvaltningsrevisionen forventes, at der er lagt vægt på de systemer og processer, der efter revisors vurdering har den største betydning for sparsommelighed, produktivitet og effektivitet med hensyn til størrelsen af de økonomiske tab, som potentielt vil kunne opstå som følge af eventuelle forvaltningssvagheder.

Socialtilsynet forventer med udgangspunkt heri, at revisionen har omfattet en vurdering af om det enkelte tilbud har udvist skyldige økonomiske hensyn i forbindelse med den løbende drift, herunder at revisor har

foretaget en vurdering af om tilbuddet vælger de bedste og billigste løsninger set i relation til indkøb, samhandel med nærtstående parter, intern samhandel i koncerner og koncernlignende strukturer, virksomhedens lønniveau, og ikke borgerrelaterede udgifter og at disse forhold er gennemgået og beskrevet inden for en 5 årsperiode.

Socialtilsynet forventer, at den udførte revision fører til en konklusion om de gennemgåede områder og at denne fremgår af protokollatet i det år, hvor revisionen er udført.

§ 3. Revisionens omfang afhænger af tilbuddets, foreningens eller den private virksomheds administrative struktur og forretningsgange, herunder den interne kontrol og andre forhold af betydning for regnskabsaflæggelsen.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at revisors vurdering af virksomhedens interne kontrolmiljø til brug for fastlæggelse af revisionens omfang fremgår af revisionsprotokollatet.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, samt om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

§ 3. Revisionens omfang afhænger af tilbuddets, foreningens eller den private virksomheds administrative struktur og forretningsgange, herunder den interne kontrol og andre forhold af betydning for regnskabsaflæggelsen.

§ 4. Der foretages sædvanligvis revision i årets løb. Som led i revisionen undersøger revisor de eksisterende forretningsgange med henblik på at påse, om den interne kontrol er betryggende. Ud over systemrevision udfører revisor i nødvendigt omfang substansrevision. Revisionen udføres som udgangspunkt ved stikprøvevis undersøgelse.

Stk. 2. Ved den afsluttende revision af regnskaber for private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, i lov om socialtilsyn påses det blandt andet:

- 1) at regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler,*
- 2) at regnskabet ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed,*
- 3) at regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler,*
- 4) at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis,*
- 5) at de økonomiske nøgletal oplyst af tilbuddet i tilbuddets årsrapport, jf. § 17, stk. 2, nr. 1 [ændret til § 20, stk. 2, nr. 1], litra a-l, i bekendtgørelse om socialtilsyn, er i overensstemmelse med tilbuddets regnskab,*
- 6) at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),*
- 7) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang,*
- 8) at der ikke i regnskabet er medregnet goodwill, og*
- 9) at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår.*

Stk. 4. Revisionen udføres med udgangspunkt i gældende lovgivning samt for så vidt angår tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, i lov om Socialtilsyn i oplysningerne om tilbuddet på Tilbudsportalen.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at det fremgår af revisionsprotokollatet, hvilke handlinger revisor har udført for at sikre sig ovenstående forhold er i overensstemmelse med gældende regler, samt at resultatet af revisionen fremgår.

§ 5. Hvis et tilbud, en forening eller en privat virksomhed administreres af en ekstern administrator, herunder for så vidt angår tilbuddets, foreningens eller den private virksomheds økonomiske forhold, skal revisor vurdere, om administrationen sker under betryggende forhold.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at revisor har undersøgt om den private virksomhed administreres af en ekstern administrator og i givet fald, at revisors vurdering af administrationen fremgår af revisionsprotokollen.

§ 6. Tilbuddet, foreningen eller den private virksomhed skal give revisor de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af tilbuddets, foreningens eller den private virksomheds regnskab samt for revisors vurdering af forvaltningen, herunder oplysninger om socialtilsynets vurdering af tilbuddets evne til at opnå mål og resultater. Tilbuddet, foreningen eller den private virksomhed skal give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige, og skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at revisor har alle nødvendige oplysninger til rådighed med mindre andet fremgår af påtegningen på regnskabet.

§ 9. Revisor skal føre en revisionsprotokol. I protokollen skal der indføres oplysninger om følgende:

1) Hvilke revisionsarbejder der er udført og resultatet heraf.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at det fremgår af revisionsprotokollen beskriver hvilke revisionshandling der er udført i forbindelse med den udførte revision, samt resultatet heraf.

2) Væsentlig usikkerhed, fejl eller mangler vedrørende tilbuddets, foreningens eller den private virksomheds bogholderi, regnskabsvæsen eller interne kontrol.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at væsentlige usikkerhed, fejl eller mangler relateret til bogholderi, regnskabsvæsen eller intern kontrol vil fremgå af revisionsprotokollatet.

3) Hvorvidt revisor opfylder lovgivningens habilitetsbestemmelser.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at revisor er uafhængig.

4) Hvorvidt revisor under revisionen har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at revisor gør opmærksom på, hvis der mangler oplysninger eller dokumentation for udførelse af en tilstrækkelig revision.

5) Hvorvidt revisionen har givet anledning til bemærkninger med hensyn til, om statslige og kommunale betalinger og tilskud er anvendt og opgjort i overensstemmelse med det godkendte budget samt de givne vilkår og regler.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at revisor beskriver den udførte revision af indtægtsgrundlaget, samt resultatet heraf – særligt om gældende regler er overholdt.

6) Særlige rapporter eller erklæringer, afgivelse af særlige beretninger, rådgivning og assistance.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at alle handlinger og afrapporteringer udført for virksomheden er beskrevet i protokollatet.

Stk. 2. Revisor skal endvidere i revisionsprotokollen redegøre for den udførte forvaltningsrevision. Specielt oplyses om revisors undersøgelse af samt vurdering og konklusioner vedrørende sparsommelighed, produktivitet og effektivitet samt om dispositioner uden for tilbuddets, foreningens eller den private virksomheds formål.

Socialtilsynet forventer på baggrund heraf, at revisors vurdering af hvilke emner, der er de "betydeligste" emner samt hvornår disse forventes dækket af revisionen.

Herudover er det Socialtilsynets opfattelse, at følgende udgifter altid er væsentlige og bør være omfattet af revisors overordnede vurdering om hvorvidt tilbuddet har udvist skyldige økonomiske hensyn:

- Udgifter vedr. betaling til personer med bestemmende indflydelse i tilbuddet eller nærtstående
- Udgifter der afholdes i samhandel med koncernforbundne selskaber.
- Udgifter til koncern og administrationsbidrag

Årsagen hertil er, at der er et indbygget økonomisk incitament, som kan udgøre en interessekonflikt for udførelsen af ansvarlig økonomisk forvaltning, som kan betyde, at tilbuddet ikke anvender den bedste og billigste løsning for tilbuddet.

På baggrund heraf forventer Socialtilsynet, at revisor altid beskriver områderne i sit revisionsprotokol, eller forklarer hvorfor området ikke er revideret.

Ifl. § 10 skal revisor sende det reviderede regnskab med revisionspåtegning, samt revisionsprotokol til socialtilsynet umiddelbart efter færdiggørelse af revisionen.